BEZBEDNOSNI LIST

Olmafas OL 150

(U skladu sa Pravilnikom o sadržaju bezbednosnog lista - Sl. glasnik RS, br. 100/2011)

Broj 86	Verzija 1	Datum izrade verzije 1: 28.11.2017.	Strana: 1/11

Poglavlje 1. Identifikacija hemikalije i podaci o licu koje stavlja hemikaliju u promet

Podpoglavlje 1.1 Identifikacija hemikalije

Trgovačko ime: **Olmafas OL 150**
Sadrži portland cement i kalcijum dihidroksid.
Registarski broj hemikalije – nije dodeljen

Podpoglavlje 1.2. Identifikovani načini korišćenja hemikalije i načini korišćenja koji se ne preporučuju

Način korišćenja: Cementna samorazlivajuća izravnavajuća masa

Način korišćenja koji se ne preporučuje: nema podataka

Podpoglavlje 1.3 Podaci o snabdevaču

DALJI KORISNIK I DISTRIBUTER: „FASADA“ d.o.o.
Banovačka 66
22300 STARA PAZOVA
SRBIJA

tel: +381 (0)22 314 102
+381 (0)22 312 882
+381 (0)22 315 162

Elektronska adresa lica zaduženog za bezbednosni list:
e-mail: office@fasada.rs
web: www.fasada.rs

Podpoglavlje 1.4 Broj telefona za hitne slučajeve

Centar za kontrolu trovanja VMA, Beograd (011-2662 381 i 011-3608 440, neprekidno tokom 24 časa)
Policija (192), Vatrogasci (193), Hitna pomoć (194)
„FASADA“ d.o.o. Stara Pazova +381 (0)22 314 102;
+381 (0)22 314 102 – radnim danima 8-16 h

Poglavlje 2. Identifikacija opasnosti

Podpoglavlje 2.1 Klasifikacija hemikalije

Klasifikacija prema Pravilniku o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN (Sl. glasnik RS 105/13):

Iritacija kože, kategorija 2 H315
Senzibilizacija kože, kategorija 1 H317
Teško oštećenje oka, kategorija 1 H318
Specifična toksičnost za ciljni organ – jednokratna izloženost, kategorija 3 H335

Podpoglavlje 2.2 Elementi obeležavanja

Obeležavanje u skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN (Sl. glasnik RS 105/13):

OPASNOST

H315: Izaziva iritaciju kože
H317: Može da izazove alergijske reakcije na koži
H318: Dovodi do teškog oštećenja oka
H335: Može da izazove iritaciju respiratornih organa

Obaveštenje o merama predostrožnosti
P261: Izbegavati udisanje prašine.
P264: Nakon rukovanja, detaljno oprati ruke i lice.
P280: Nositi zaštitine rukavice, zaštitnu odeću, zaštitu za lice i zaštitne naočare.
P302 + P352: AKO DOSPE NA KOŽU: Oprati sa puno sapuna i vode.
P305 + P351 + P338: AKO DOSPE U OČI: Pažljivo ispirati vodom nekoliko minuta. Ukloniti kontaktna sočiva, ukoliko postoje i ukoliko je to moguće učiniti.
P310: Hitno pozvati Centar za kontrolu trovanja ili se obratiti lekaru.

Podpoglavlje 2.3. Ostale opasnosti
Proizvod ne ispunjava kriterijume za identifikaciju kao PBT ili vPvT hemikalija.

Poglavlje 3. Sastav/ Podaci o sastojcima

Podpoglavlje 3.1. Podaci o sastojcima supstance
Nije relevantno.

Podpoglavlje 3.2. Podaci o sastojcima smeše
Sastojci koji doprinose opasnosti proizvoda.

Naziv	CAS broj EC broj	Klasifikacija prema Pravilniku o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN	Koncentracija (%, m/m)
portland cement	65997-15-1 266-043-4	Iritacija kože, kategorija 2 H315 Senzibilizacija kože, kategorija 1 H317 Teško oštećenje oka, kategorija 1 H318 Specifična toksičnost za ciljni organ – jednokratna izloženost, kategorija 3 H335	30 - 35
hidratisani kreč (kalcijum dihidroksid)	1305-62-0 215-137-3	Iritacija kože, kategorija 2 H315 Teško oštećenje oka, kategorija 1 H318	5 - 8

Poglavlje 4. Mere prve pomoći

Podpoglavlje 4.1. Opis mera prve pomoći

Opšti savet:
Kod tegoba zatražiti lekarsku pomoć.
Imati kod sebe ambalažu proizvoda, etiketu ili Bezbednosni list prilikom pozivanja službi za hitne intervencije (policija, vatrogasci, hitna pomoć), Centra za kontrolu trovanja VMA ili lekara ili odlaska na lečenje.

Nakon udisanja:
Izvesti povređenog na svež vazduh. Ako dođe do upale disajnih puteva zatražiti medicinsku pomoć.

Nakon kontakta sa kožom:
Odmah oprati vodom i sapunom i dobro isprati. Zaprljanu, natopljenu odeću odmah skinuti. Odeću pre ponovnog korišćenja oprati. Obuću pre ponovnog koriscenja temeljno očistiti. Ukoliko iritacija kože ne prestane, obratiti se lekaru.

Nakon kontakta sa očima:
Nekoliko minuta pažljivo isprati vodom. Po mogućnosti ukloniti kontaktna sočiva. Nastaviti sa ispiranjem. Ukoliko iritacija ne prestane, obratiti se lekaru.

Podpoglavlje 4.2. Najvažniji simptomi i efekti, akutni i odloženi
a) Posle udisanja: Kašalj. Bol u grlu.
b) U kontaktu sa kožom: Suva koža. Crvenilo.
c) U kontaktu sa očima: Crvenilo. Bol.

Podpoglavlje 4.3. Hitna medicinska pomoć i poseban tretman
Nisu dostupne dalje relevantne informacije.

Poglavlje 5. Mere zaštite od požara

Podpoglavlje 5.1. Sredstva za gašenje požara
Proizvod nije zapaljiv. Sredstva za gašenje požara birati u skladu sa okolinom koja gori ili može biti zahvaćena požarom.

Podpoglavlje 5.2. Posebne opasnosti koje mogu nastati od supstanci ili smeša
Nisu dostupne relevantne informacije.

Podpoglavlje 5.3. Savet za vatrogasce:
Ukoliko dođe do požara u blizini proizvoda, preduzeti mere i sredstva za gašenje požara koje su odgovarajuće za okolinu u kojoj je požar nastao.

Poglavlje 6. Mere u slučaju udesa

Podpoglavlje 6.1. Lične predostrožnosti, zaštitna oprema i postupci u slučaju udesa
Izbegavati kontakt sa očima i kožom, kao i udisanje. Obratiti pažnju na ograničenje izlaganja i obavezno nositi zaštitnu opremu.

Podpoglavlje 6.2. Predostrožnosti koje se odnose na životnu sredinu
Ne spirati proizvod u kanalizaciju, drenažne sisteme i vodene tokove.

Podpoglavlje 6.3. Mere koje treba preduzeti i materijal za sprečavanje širenja i sanaciju
Ukoliko dođe do rasipanja proizvoda, potrebno je prosuti materijal pokupiti i smestiti u odgovarajući kontejner. Prilikom sakupljanja prosutog materijala izbegavati udisanje i kontakt proizvoda sa kožom i očima. Nositi odgovarajuću zaštitnu opremu. Ukoliko dođe do vezivanja prosutog materijala sa vodom, materijal sastrugati i smestiti u odgovarajući kontejner. Proizvod može dalje da se upotrebljava ukoliko nije kontaminiran drugim materijalima.
Podpoglavlje 6.4. Upućivanje na druga poglavlja
Informacije o bezbednom rukovanju vidi u poglavlju 7.
Informacije o ličnoj zaštitnoj opremi vidi u poglavlju 8.
Informacije o odlaganju vidi u poglavlju 13.

Poglavlje 7. Rukovanje i skladištenje

Podpoglavlje 7.1. Predostrožnosti za bezbedno rukovanje

Bezbedno rukovanje hemikalijom
Rukujte pažljivo i koristite odgovarajuće mere kontrole date u Poglavlju 8.
Da biste smanjili nastajanje prašine prilikom spravljanja mase, prvo sipajte vodu, a onda pažljivo dodajte sadržaj džaka. Sipajte sa što niže visine i počnite da polako mešate.
Nemojte da gužvate prazne džakove, osim ukoliko ih pre toga niste stavili u čistu vreću.

Mere za prevenciju požara
Nije primenljivo

Mere za prevenciju stvaranja aerosola i prašine
Koristite suve metode čišćenja kao što su vakuum čišćenja ili vakuum ekstrakcije koji ne izazivaju disperziju prašine.

Mere za zaštitu životne sredine
Sprečite oticanje mase u kanalizaciju, drenažne sisteme i vodene tokove.

Uputstvo o opštoj higijeni na radnom mestu
Nemojte rukovati ili skladištiti blizu hrane i pića. U situacijama povećane disperzije prašine, nosite zaštitnu masku, rukavice i naočare.

Podpoglavlje 7.2. Uslovi za bezbedno skladištenje, uključujući nekompatibilnosti

Lepak u džakovima treba da se skladišti u suvoj prostoriji, zaštićenoj od vlage. U slučaju kada moraju da se čuvaju na otvorenom, džakovi sa lepkom treba da budu položeni na suvu paletu, propisno pokriveni kako bi se sprečili atmosferski uticaji.
Džakove držati dobro zatvorene. Čuvati van domašaja dece. Čuvati odvojeno od hrane, pića ili hrane za životinje.

Kontrola sadržaja Cr(VI)
Proizvod nakon hidratacije (kvašenja) sadrži manje od 2 mg/kg, odnosno 0,0002% (m/m) rastvornog hroma (VI) obračunatog na ukupnu masu suvog cementa.
Na ambalaži se nalazi obaveštenje o datumu pakovanja, uslovima skladištenja, kao i podatak o vremenskom periodu u kome je redukciono sredstvo aktivno u održavanju koncentracije hroma (VI) ispod gore navedene granice.

Podpoglavlje 7.3. Posebni načini korišćenja
Nema dodatnih informacija za posebne načine korišćenja.

Poglavlje 8. Kontrola izloženosti

Podpoglavlje 8.1. Parametri kontrole izloženosti
Nisu dostupne relevantne informacije za proizvod.

Parametri izloženosti za supstance u proizvodu

Naziv supstance	CAS broj EC broj	MDK za respirabilnu prašinu	MDK za ukupnu prašinu
Portland cement	65997-15-1 266-043-4	5 mg/m^3	15 mg/m^3

Naziv supstance	CAS broj EC broj	Granična vrednost izloženosti na radnom mestu (OEL)	Granica kratkotrajne izloženosti (STEL), 15 min
kalcijum dihidroksid	1305-62-0 215-137-3	1 mg/m^3 respirabilne prašine	4 mg/m^3 respirabilne prašine

Podpoglavlje 8.2. Kontrola izloženosti i lična zaštita

Tehničke mere zaštite: Koristiti odgovarajuće ventilacione sisteme za održavanje nivoa prašine ispod maksimalnih dozvoljenih koncentracija.
Zaštita disajnih organa: Ukoliko su sprovedene sve tehničke mere zaštite ne zahteva se dodatna zaštita disajnih organa. U suprotnom, zahteva se upotreba odgovarajućih respiratora koji će obezbediti osoblje od štetnog dejstva praha.
Zaštita kože: Upotreba odgovarajućih zaštitnih rukavica, zaštitne obuće i odeće. Ne koristiti
zaštitne kreme umesto vodonepropusnih rukavica. Odeću i zaštitnu opremu zasićenu prahom skinuti i odmah bez odlaganja oprati.
Zaštita očiju: Upotreba zaštitnih naočara sa bočnom zaštitom, koja će onemogućiti kontakt prašine sa očima.

Poglavlje 9. Fizička i hemijska svojstva

Poglavlje 9.1. Podaci o osnovnim fizičkim i hemijskim svojstvima hemikalije

a) Izgled – sivi prah.
b) Miris – bez mirisa.
c) Prag mirisa – podatak nije dostupan.
d) pH vrednost – 11 - 13.
e) Tačka topljenja/ tačka mržnjenja – podatak nije dostupan.
f) Početna tačka ključanja i opseg ključanja - podatak nije dostupan.
g) Tačka paljenja - podatak nije dostupan.
h) Brzina isparavanja - podatak nije dostupan.
i) Zapaljivost – proizvod nije zapaljiv.
j) Gornja/ donja granica zapaljivosti ili eksplozivnosti – proizvod nije zapaljiv niti eksplozivan.
k) Napon pare - podatak nije dostupan.
l) Gustina pare - podatak nije dostupan.
m) Relativna gustina - podatak nije dostupan.
n) Rastvorljivost – delimično u vodi.
o) Koeficijent raspodele u sistemu n-oktanol/voda - podatak nije dostupan.
p) Temperatura samopaljenja - podatak nije dostupan.
q) Temperatura razlaganja - podatak nije dostupan.
r) Viskozitet - podatak nije dostupan.
s) Eksplozivna svojstva – proizvod nije eksplozivan.
t) Oksidujuća svojstva - podatak nije dostupan.

Podpoglavlje 9.2. Ostali podaci

Nisu dostupne dalje relevantne informacije.

Poglavlje 10. Stabilnost i reaktivnost

Podpoglavlje 10.1. Reaktivnost

Pri mešanju sa vodom, proizvod gradi stabilnu masu koja nije reaktivna, u normalnim uslovima.

Podpoglavlje 10.2. Hemijska stabilnost

Proizvod je stabilan materijal, u uslovima pravilnog skladištenja (vidi poglavlje 7) i kompatibilan sa većinom drugih građevinskih materijala.

Podpoglavlje 10.3. Mogućnost nastanka opasnih reakcija

Opasne reakcije nisu poznate.

Podpoglavlje 10.4. Uslovi koje treba izbegavati

Vlažni uslovi tokom skladištenja mogu izazvati zgrudnjavanje kao i gubitak kvaliteta proizvoda.

Podpoglavlje 10.5. Nekompatibilni materijali

Nisu dostupne relevantne informacije.

Podpoglavlje 10.6. Opasni proizvodi razgradnje

Proizvod se ne razlaže na opasne nus-proizvode.

Poglavlje 11.Toksikološki podaci

Podpoglavlje 11.1 Podaci o toksičnim efektima
a) akutna toksičnost:
Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.
b) korozivno oštečenje kože/iritacija:
Proizvod izaziva značajno zapaljenje kože koje, nakon izlaganja u trajanju do četiri sata, traje najmanje 24 sata. Dovodi do iritacije kože.
c) teško oštećenje oka/iritacija oka:
U direktnom kontaktu sa proizvodom može doći do oštećenja oka usled mehaničkog stresa, trenutne ili odložene iritacije ili upale. Dovodi do teškog oštećenja oka.
Direktan kontakt s velikom količinom prozvoda mogu izazvati efekte u rasponu od umerene iritacije oka (npr. konjuktivitis…) do hemijskih opekotina.
d) senzibilizacija respiratornih organa ili kože:
Moguća senzibilizacija prilikom kontakta sa kožom.
e) mutagenost germinativnih ćelija:
Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.
f) karcinogenost:
Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.
g) toksičnost po reprodukciju:
Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.
h) specifična toksičnost za ciljni organ - jednokratna izloženost:
Proizvod može izazvati iritaciju grla i disajnih puteva. Kašalj, kijanje i teškoće u disanju se mogu javiti usled prekoračenja maksimalne dozvoljene koncentracije izlaganja (s obzirom na Podpoglavlje 8.1).
i) specifična toksičnost za ciljni organ - višekratna izloženost:
Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.
j) opasnost od aspiracije:
Nije primenljivo jer se proizvod ne koristi kao aerosol.

Poglavlje 12. Ekotoksikološki podaci

Podpoglavlje 12.1. Toksičnost
Zbog nedostatka ispitivanja nisu dostupne relevantne informacije.

Podpoglavlje 12.2. Perzistentnost i razgradljivost
Nije relevantno.

Podpoglavlje 12.3. Potencijal bioakumulacije
Zbog nedostatka ispitivanja nisu dostupne relevantne informacije.

Podpoglavlje 12.4. Mobilnost u zemljištu
Nije relevantno.

Podpoglavlje 12.5. Rezultati PBT i vPvB procene
PBT: Neprimenjivo.
vPvB: Neprimenjivo.

Podpoglavlje 12.6. Ostali štetni efekti
Zbog nedostatka ispitivanja nisu dostupne relevantne informacije.

Poglavlje 13. Odlaganje

Podpoglavlje 13.1. Metode tretmana otpada
Odlaganje proizvoda/ambalaže - Proizvod se tretira kao otpadni materijal u slučaju kada je kontaminiran drugim materijalima, i ako se kao takav ne može dalje koristiti.
Sa nastalim otpadom postupati u skladu sa važećim zakonskim propisima u oblasti upravljanja otpadom,tj. odredbama Zakona o upravljanju otpadom (Sl. glasnik RS, br. 36/2009 i 88/2010) i Zakonom o ambalaži i ambalažnom otpadu (Sl. glasnik br. RS 36/2009).
Kategorizacija otpada prema Pravilniku o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada (Sl. glasnik RS br. 56/2010):

· **Evropski indeks otpada**

16 03 03 - neorganski otpadi koji sadrže opasne supstance (odnosi se na preostale kolicine neprerađenih proizvoda);
17 09 04 - mešani otpadi od građenja i rušenja drugačiji od onih navedenih u 17 09 01 i 17 09 02 i 17 09 03 (odnosi se na proizvode koji se mešaju sa vodom i osušene proizvode)
15 01 01 - papirna i kartonska ambalaža (odnosi se na potpuno ispražnjena ambalažna pakovanja).
Proizvod ne treba odlagati ispuštanjem u kanalizacione sisteme, vodotokove ili zemljište.

Poglavlje 14. Podaci o transportu

Proizvod nije obuhvaćen međunarodnim propisima o transportu opasnih materija (IMDG, IATA, ADR/RID); ne zahteva se klasifikacija.

Podpoglavlje 14.1. UN broj
Nije relevantno.

Podpoglavlje 14.2. UN naziv za teret u transportu
Nije relevantno.

Podpoglavlje 14.3 Klasa opasnosti u transportu
Nije relevantno.

Podpoglavlje 14.4 Ambalažna grupa
Nije relevantno.

Podpoglavlje 14.5 Opasnost po životnu sredinu
Nije relevantno.

Podpoglavlje 14.6 Posebne predostrožnosti za korisnika
Nije relevantno.

Podpoglavlje 14.7 Transport u rasutom stanju
Nije relevantno.

Poglavlje 15. Regulatorni podaci

Podpoglavlje 15.1. Propisi u vezi sa bezbednošću, zdravljem i životnom sredinom

Pri izradi ovog bezbednosnog lista korištena su sledeća zakonska akta:

- Zakon o hemikalijama (Sl. glasnik RS, br. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 i 25/15);
- Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN (Sl. glasnik RS, br. 105/13);
- Pravilnik o sadržaju bezbednosnog lista (Sl. glasnik RS, br. 100/11);
- Pravilnik o spisku klasifikovanih supstanci (uvod, tabela 1, tabela 2) (Sl. glasnik RS, br. 48/14);
- Pravilnik o ograničenjima i zabranama proizvodnje, stavljanja u promet i korišćenja hemikalija (Sl. glasnik RS, br. 90/13, ograničenje i zabrana broj 47);
- Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju hemijskim materijama (Sl. glasnik RS, br. 106/09);
- Zakon o transportu opasnog tereta (Sl. glasnik RS, br. 88/10);
- Zakona o upravljanju otpadom (Sl. glasnik RS, br. 36/2009 i 88/2010);
- Zakonom o ambalaži i ambalažnom otpadu (Sl. glasnik br. RS 36/2009);
- Pravilnik o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada (Sl. glasnik RS br. 56/2010);
- SRPS Z.B0.001 iz 1991. godine.

Podpoglavlje 15.2. Procena bezbednosti hemikalije
Za ovaj proizvod procena hemijske sigurnosti nije izvršena.

Poglavlje 16. Ostali podaci

a) Izvršene izmene:
Nije primenjeno.

b) Spisak skraćenica
ADR – Transport opasnog tereta u drumskom saobraćaju;
RID - Transport opasnog tereta u železničkom saobraćaju;
ADN - Transport opasnog tereta unutrašnjim plovnim putevima;
IMDG - Transport opasnog tereta u pomorskom saobraćaju;
ICAO - Transport opasnog tereta u vazdušnom saobraćaju;
EC broj – Identifikacioni broj iz Evropskog inventara postojećih hemijskih supstanci (European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances);
CAS broj – identifikacioni broj iz Hemijskih apstrakata (Chemical Abstracts Service);

PBT – Perzistentno, bioakumulativno, toksično;
vPvB – Veoma perzistentno, veoma bioakumulativno;
MDK – Maksimalno dozvoljena koncentracija;
OEL - Granična vrednost izloženosti na radnom mestu;
STEL - Granica kratkotrajne izloženosti;
SRPS – Srpski standardi.

c) Upućivanje na osnovnu literaturu i izvore podataka
Bezbednosni listovi sastojaka proizvoda.

d) Spisak relevantnih oznaka rizika + obaveštenja o opasnosti + oznake bezbednosti + mere predostrožnosti, sve sa pripadajućim tekstom:

H315: Izaziva iritaciju kože
H317: Može da izazove alergijske reakcije na koži
H318: Dovodi do teškog oštećenja oka
H335: Može da izazove iritaciju respiratornih organa

P261: Izbegavati udisanje prašine.
P264: Nakon rukovanja, detaljno oprati ruke i lice.
P280: Nositi zaštitine rukavice, zaštitnu odeću, zaštitu za lice i zaštitne naočare.
P302 + P352: AKO DOSPE NA KOŽU: Oprati sa puno sapuna i vode.
P305 + P351 + P338: AKO DOSPE U OČI: Pažljivo ispirati vodom nekoliko minuta. Ukloniti kontaktna sočiva, ukoliko postoje i ukoliko je to moguće učiniti.
P310: Hitno pozvati Centar za kontrolu trovanja ili se obratiti lekaru.

e) Savet o odgovarajućoj obuci za zaposlene radi zaštite zdravlja ljudi i životne sredine
Nije potrebna posebna obuka. Poštovati opšte mere bezbednosti i zdravlja na radu koje se sprovode pri molersko-fasaderskim i građevinskim radovima te koristiti opremu za ličnu zaštitu na radu definisanu u Poglavlju 8.

Sadržaj bezbednosnog lista je u skladu sa saznanjima i raspoloživim informacijama **Proizvođača:**

„FASADA“ d.o.o.
Banovačka 66
22300 STARA PAZOVA
SRBIJA

tel: +381 (0)22 314 102
+381 (0)22 312 882
+381 (0)22 315 162
e-mail: office@fasada.rs
web: www.fasada.rs

FASADA Stara Pazova
PROIZVODNJA GRAĐEVINSKOG FASADNOG MATERIJALA
Banovačka 66, 22300 Stara Pazova
Telefoni: 022/314-102, 022/312-882, 022/315-162;
TEXO®
office@fasada.rs
www.fasada.rs